اخبار

وزیر خارجه سعودی:

در مذاکرات با ایران شاهد پیشرفت بودیم

«فیصل بن‌فرحان بن‌عبدالله آل‌سعود» وزیر خارجه عربستان سعودی در مصاحبه با یک رسانه غربی، از پیشرفت در مذاکرات ریاض با تهران و آمادگی کشورش برای دور جدید مذاکرات خبر داد. بن‌فرحان در گفت‌وگو با فرانس۲۴ با اشاره به گفت‌وگوهای ایران و عربستان گفت: ماهیت گفت‌وگوها (بین عربستان سعودی و ایران) مقدماتی و آزمایشی بوده است، این گفت‌وگوها عادی بوده اما ریشه‌ای نبوده است. ما به گفت‌وگوها با ایران برای پرداختن به نگرانی‌هایی که ما و کشورهای منطقه درباره ایران داریم، متعهد هستیم. این به ما اجازه خواهد داد که به سمت داشتن روابط عادی با همسایگان‌مان و ایران برویم. ما فکر می‌کنیم همسویی منافع، ممکن است اما (تحقق) این موضوع به پرداختن به نگرانی‌هایی که همه داریم، نیاز دارد. تاکنون ما به هیچ نتیجه‌گیری اساسی نرسیده‌ایم اما به اندازه کافی به پیشرفتی رسیده‌ایم که به ما اجازه می‌دهد به سمت جلو پیش برویم.

تدوین طرح جامع پدافند زیستی نیروهای مسلح

رئیس سازمان پدافند غیرعامل گفت: مراحل تصویب و ابلاغ طرح جامع پدافند زیستی نیروهای مسلح در حال نهایی شدن است که ساختار جدید و منسجمی به رویکرد پدافند زیستی در نیروهای مسلح می‌دهد. سردار غلامرضا جلالی با بیان اینکه با توجه به نقش نیروهای مسلح در مقابله با تهدیدات زیستی، با چالش اساسی در زمینه استانداردها، آیین‌نامه‌ها و الزامات روبه‌رو هستیم، توضیح داد: استانداردهای حوزه پدافند غیرعامل در حوزه نظامی باید متناسب با سطح تهدید و سطح ایمنی مورد نیاز باشد و این یک اشتباه راهبردی است که ما الزامات این بخش را با استانداردهای دیگران گره بزنیم. وی تصریح کرد: ما در حوزه تدوین استانداردها و الزامات هیچ کمبود دانشی و فنی نداریم و چه‌بسا استانداردهای پدافند زیستی نیروهای مسلح بسیار پیشرفته‌تر از استانداردهای بین‌المللی باشد، در حالی که ما درگیر استانداردهای خارجی‌ای هستیم که اساسا نمی‌توانند پاسخ کار ما را بدهند. پرداختن به استاندارد بومی نیاز ضروری و جدی است که باید به آن پرداخت. در لایه امنیتی نیز باید سطحی از استاندارد را تعریف کنیم که در برابر تهدیدات پایدار باشد. سردار جلالی همچنین از تصویب نظام جدید پدافند زیستی کشور از سوی شورای عالی پدافند غیرعامل خبر داد که به امضای رئیس ستاد کل نیروهای مسلح رسید.

فرمانده هوانیروز ارتش:

موضوع نفتکش و رزمایش ذوالفقار تودهنی به آمریکا بود

فرمانده هوانیروز ارتش جمهوری اسلامی ایران با بیان اینکه در روزهای اخیر ۲ موضوع نفتکش در خلیج‌فارس و رزمایش عظیم ارتش، یک تودهنی به آمریکا و دیگر دشمنان بود، گفت: امروز ساخت تجهیزات نظامی و انواع موشک‌ها توسط جوانان این مرز و بوم، دکترین نظامی دنیا را تحت تاثیر قرار داده است. امیر سرتیپ خلبان «یوسف قربانی» اظهار داشت: شهدای هوانیروز با قدرت ایمان در مقابل دشمن ایستادگی کرده و با علم و آگاهی این راه را انتخاب کردند که انتخاب این راه بهترین معامله با خدا بود. وی گفت: امروز قدرت نظامی و بازدارندگی جمهوری اسلامی برای دنیا ثابت شده و این اقتدار به سبب اطاعت محض از ولایت است و حرکت در این مسیر چراغ راه بسیار روشنی است. فرمانده هوانیروز ارتش جمهوری اسلامی ایران خاطرنشان کرد: در روزهای اخیر ۲ موضوع نفتکش در خلیج‌فارس و رزمایش عظیم ارتش، یک تودهنی به آمریکا و دیگر دشمنان بود و امروز ساخت تجهیزات نظامی و انواع موشک‌ها توسط جوانان این مرز و بوم، دکترین نظامی دنیا را تحت تاثیر قرار داده است.

کشف بیش از ۲۵ تن انواع مواد مخدر در زاهدان توسط وزارت اطلاعات

وزارت اطلاعات اعلام کرد: با اقدامات اطلاعاتی و عملیاتی سربازان گمنام امام زمان(عج) در اداره کل اطلاعات سیستان‌وبلوچستان، طی عملیات‌های جداگانه در ۶ ماهه اول امسال، تعدادی از باندهای قاچاق مواد مخدر و محل اختفای آنها شناسایی شد و مورد ضربه قرار گرفت. در این عملیات‌ها بیش از ۲۵ تن انواع مواد مخدر سنتی و صنعتی، ۳ قبضه سلاح جنگی، مقادیری مهمات و ۳۶ دستگاه خودرو کشف و ضبط شد و ۳۶ نفر از اشرار دستگیر و ۲ نفر هم به هلاکت رسیدند.

طرح قانون‌گذاران آمریکایی برای محدودیت مبادلات تسلیحاتی با ایران

۲ عضو جمهوری‌خواه مجلس نمایندگان آمریکا طرحی برای محدود کردن معاملات تسلیحاتی با ایران ارائه کردند. به گزارش ایسنا، «دان بیکن» و «جو ویلسون» ۲ عضو مجلس نمایندگان آمریکا طرحی موسوم به «قانون جلوگیری از مبادلات تسلیحاتی ایران» ارائه کرده‌اند که هدف آن تحریم هر گونه خرید و فروش تسلیحات با ایران است.

این قانون‌گذاران آمریکایی که هر ۲ عضو کمیته نیروهای مسلح مجلس نمایندگان هستند، در طرح خود از دولت خواسته‌اند علیه هر شخص یا نهادی که در مبادلات خرید و فروش تسلیحات متعارف با ایران مشارکت دارد، تحریم وضع کند. دان بیکن در بیانیه‌ای ضمن اعلام این خبر مدعی شد انتقال تسلیحات متعارف به ایران امنیت ملی آمریکا و متحدانش در منطقه، از جمله اسرائیل، امارات عربی متحده، اردن، مصر، عربستان سعودی و سایرین را تهدید می‌کند. وی در بیانیه خود که روی وبسایت مجلس نمایندگان آمریکا قرار گرفته، آورده است: اگر چه ممکن است اعضای کنگره آمریکا بر سر روش‌های مقابله با برنامه هسته‌ای ایران اختلاف نظرهایی با یکدیگر داشته باشند اما همگی در این باره که باید از فروش سلاح توسط چین و روسیه به ایران جلوگیری کرد، اتفاق نظر دارند.

تداوم تلاش هماهنگ ۳ قوه برای بهبود معیشت مردم

نشست هفتگی سران قوا به میزبانی حجت‌الاسلام غلامحسین محسنی‌اژه‌ای، رئیس قوه قضائیه برگزار شد. در این نشست که عصر روز گذشته برگزار شد، مهم‌ترین مسائل کشور بویژه موضوعات اقتصادی مورد بحث و تبادل نظر قرار گرفت و رؤسای ۳ قوه بر ادامه تلاش‌های هماهنگ خود در راستای بهبود معیشت مردم تاکید کردند.

رئیس‌جمهور آمریکا در نامه‌ای به وزارت‌خارجه این کشور خواستار کاهش خرید نفت ایران توسط کشورهای متقاضی شد

بایدن گنده‌گو: نفت ایران را نخرید!

گروه سیاسی: دولت آمریکا به ریاست «جو بایدن» در آستانه ازسرگیری مذاکرات در وین برای مشخص شدن و تعیین تکلیف برجام به اقدامات تحریک‌آمیز و منافی حسن نیت خود ادامه می‌دهد.

به گزارش «وطن‌امروز»، رئیس‌جمهور آمریکا که دولتمردان و تیم سیاست خارجی‌اش از ادامه مذاکرات وین استقبال کرده و ادعا می‌کنند ایالات متحده برای بازگشت به برجام آماده است، روز جمعه طی یادداشتی به وزارت خارجه آمریکا گفت به اندازه کافی عرضه نفت وجود دارد تا دیگر کشورها خرید نفت از ایران را کاهش دهند. به گزارش خبرگزاری رویترز، کاخ سفید ملزم است هر ۶ ماه یک بار تأیید کند که عرضه کافی نفت در جهان به منظور حفظ تحریم‌ها علیه ایران که سال ۲۰۱۲ در دوران ریاست‌جمهوری «باراک اوباما» تحمیل شد، وجود دارد. بایدن در یادداشت خود به وزارت خارجه آمریکا گفت: «مطابق تصمیمات قبلی، عرضه کافی نفت و فرآورده‌های نفتی از کشورهایی به غیر از ایران وجود دارد تا امکان کاهش حجم نفت و فرآورده‌های نفتی خریداری شده از ایران یا از طریق مؤسسات مالی خارجی فراهم شود». بنا بر گزارش رویترز، طبق تحریم‌های آمریکا، خریداران نفت از ایران با خطر تحریم‌های ثانویه روبه‌رو هستند که به مفهوم قطع ارتباط آنها با مراکز و امکانات تجاری و مالی آمریکاست. اهمیت اظهارات بایدن آنجاست که این یادداشت از سوی رئیس‌جمهور آمریکا در آستانه نشست مجازی روز دوشنبه هفته جاری (۲۴ آبان‌ماه) وی با «شی جین پینگ» رئیس‌جمهور چین مطرح شده است.

آمریکا از ماه‌های ابتدایی آغاز به کار جو بایدن در بال غربی کاخ سفید در عین تلاش برای مقابله با چین، رایزنی‌های دیپلماتیک متعددی را با پکن در موضوع نفت ایران انجام داده و سطح تماس‌های خود را با پکن برای متقاعد کردن چینی‌ها نسبت به توقف خرید نفت از ایران افزایش داده است.

این مساله تا آنجا برای واشنگتن دارای اهمیت بود که موجب شد اوایل مردادماه «وندی شرمن» از معماران توافق هسته‌ای با ایران در دولت اوباما و معاون فعلی وزیر خارجه آمریکا، جهت وادار کردن دولت «شی جین پینگ» برای عدم خرید نفت از ایران، به چین سفر کند. اما به‌رغم فعالیت‌های آمریکا برای محدود کردن صادرات نفت ایران، خریداران چینی با وجود تحریم‌های آمریکا به واردات نفت ایران ادامه می‌دهند. واشنگتن‌تایمز طی روزهای گذشته گزارش داد از سال گذشته میلادی، میزان خرید نفت ایران توسط چینی‌ها به روزانه یک میلیون و ۱۶۰ هزار بشکه رسیده است. افزون بر این، بر اساس جدیدترین گزارش ماهانه اوپک، قیمت نفت سنگین ایران در ماه میلادی گذشته رشد ۱۰/۹ درصدی داشته و با ۸/۰۶ دلار افزایش به ۸۲/۱۴ دلار رسیده است. این اتفاقات برای دولت آمریکا در آستانه شروع دور جدید مذاکرات خوشایند به نظر نمی‌رسد.

ماه گذشته یک مقام ارشد آمریکایی که خواست نامش فاش نشود به رویترز گفت: ما از خریدهای نفتی شرکت‌های چینی از ایران آگاهیم و از اختیارات تحریمی خود استفاده کرده‌ایم. این مقام آمریکایی اضافه کرد: ما به صورت دیپلماتیک با چینی‌ها به عنوان بخشی از گفت‌وگوی خود درباره سیاست ایران برخورد کرده‌ایم و فکر می‌کنیم به طور کلی، این روش موثرتری برای رسیدگی به نگرانی‌های ما است.

با این حال اقدامات دولت بایدن در این باره به دیوار بلند چین برخورد کرده و پکن تاکنون به خواست آمریکایی‌ها اعتنایی نکرده است. سخنگوی وزارت خارجه چین ماه گذشته در واکنش به خبرگزاری رویترز در جریان نشست خبری خود اعلام کرد: همکاری چین با ایران طبق مقررات حقوق بین‌الملل و قوانین بین‌المللی است. هوآ چونینگ ادامه داد: چین و ایران همواره با رعایت اصول برابری و منفعت متقابل، رابطه برد- برد و تجاری‌سازی، همکاری کرده‌اند. دیپلمات چینی گفت: چین قاطعانه با هر گونه تحریم یکجانبه مخالف است و از ایالات متحده می‌خواهد در اسرع وقت از اعمال قوانین داخلی خود (درباره تحریم‌های یکجانبه ایران) بر نهادها و اشخاص طرف ثالث دست بردارد.

■ دست خالی جو و شرکا

در گزارشی که وال‌استریت ژورنال در تابستان منتشر کرد مقامات آمریکایی به این روزنامه گفتند: «در اقتصاد ایران چیز زیادی برای تحریم کردن باقی نمانده، [تحریم] فروش نفت ایران به چین غنیمت است».

این عبارتی کلیدی است که شاید به روشنی وضعیت واشنگتن و تهران را در حال حاضر توصیف می‌کند. ایران پس از عبور مطمئن از کارزار فشار حداکثری که دولت بایدن به تداوم آنها به عنوان «حفظ یک تهدید معتبر» روی ایران حساب باز کرده بود، به یک نقطه ثبات رسید و با تقویت چرخه «بازدارندگی هسته‌ای» با ذخایر کلیدی و رو به تصاعد اورانیوم ۲۰ و ۶۰ درصد، منازعه «اهرم‌های فشار» را به نقطه تعادل رساند. ایران با توسعه برنامه هسته‌ای و گسترده‌تر کردن ابعاد آن که برای آمریکا و اسرائیل سرسام‌آور به نظر می‌رسد، زمان را علیه دولت بایدن و شرکایش کرد. از همین رو است که ایالات متحده تا آغاز گفت‌وگوها در وین همچنان در جست‌وجوی یک برگ برنده و کارت بازی موثر برای رونمایی در وین است.

دست واشنگتن تا حدی خالی است که دنیس راس، دیپلمات کهنه‌کار آمریکایی چندی قبل به دولت بایدن متذکر شد: «ترس را به ایران برگردانید!» مشاور سیاست خارجی رئیس‌جمهور آمریکا در زمان «باراک اوباما» گفت: «ایران، مذاکرات را به عنوان امتیاز به ما تلقی می‌کند. تهران فکر می‌کند بالا و پایین کردن ترس از برنامه هسته‌ای‌اش باعث پذیرش طرح «بیشتر در برابر کمتر» [از سوی آمریکا] خواهد شد، به این معنا که رفع تحریم‌ها بیشتر از آنچه در برجام آمده، باشد و در ازای آن ایران امتیازهای کمتری بدهد. برای اینکه به دیپلماسی شانس بدهیم باید ترس ایران از خودمان را برگردانیم».

■ تقابل بایدن با حسن‌نیت!

همزمان با اعلام آمادگی‌ها برای ازسرگیری مذاکرات وین، رئیس‌جمهور آمریکا در اقدامی تناقض‌آمیز با ادعاهای کاخ سفید مبنی بر آمادگی برای بازگشت به برجام، سه‌شنبه هفته گذشته «وضعیت اضطراری ملی» در قبال ایران را برای یک سال دیگر تمدید کرد. در بیانیه بایدن که توسط کاخ سفید منتشر شد، آمده است: ۱۴ نوامبر ۱۹۷۹ (۲۳ آبان ۱۳۵۸) رئیس‌جمهور وقت، وضعیت اضطراری ملی را درباره ایران اعلام کرد تا با تهدید فوق‌العاده و غیرمعمولی که برای امنیت ملی، سیاست خارجی و اقتصاد آمریکا به دلیل شرایط در ایران ایجاد شده بود، تقابل شود. در بیانیه کاخ سفید آمده است: «روابط ما با ایران هنوز عادی‌سازی نشده و روند اجرای توافق‌ها با ایران به تاریخ ۱۹ ژانویه ۱۹۸۱ (۲۸ دی‌ماه ۱۳۵۹) همچنان ادامه دارد. به همین دلیل، وضعیت اضطراری ملی اعلام شده در تاریخ ۱۴ نوامبر ۱۹۷۹ و اقدامات تطبیق یافته در آن تاریخ برای تعامل با شرایط اضطراری، باید پس از تاریخ ۱۴ نوامبر ۲۰۲۱ (۲۳ آبان ۱۴۰۰) ادامه یابد. بنابراین بر اساس قانون وضعیت اضطراری ملی، من برای یک سال دیگر وضعیت اضطراری ملی درباره ایران را تمدید می‌کنم».

مسکو خواهان لغو تمام تحریم‌های ایران است

وزیر خارجه روسیه خاطرنشان کرد: مسکو خواهان لغو تمام تحریم‌های ایران و اجرای کامل توافق هسته‌ای است. به گزارش ایسنا به نقل از خبرگزاری ریا نووستی، سرگئی لاوروف در اظهاراتی گفت مسکو در نشست آتی وین که قرار است ۲۹ نوامبر (۸ آذر) در پایتخت اتریش برگزار شود، خواستار لغو تمام تحریم‌های اعمال‌شده علیه ایران خواهد بود. وی در ادامه خاطرنشان کرد در جریان رایزنی‌هایش در پاریس با مقامات فرانسوی درباره بازگشت به برنامه جامع اقدام مشترک (برجام) رایزنی کرده است. وزیران خارجه و دفاع روسیه و فرانسه روز جمعه در پاریس با یکدیگر دیدار و درباره موضوعات مختلف دوجانبه و بین‌المللی از جمله از سرگیری مذاکرات احیای برجام گفت‌وگو کردند. لاوروف همچنین اظهار داشت: ما در اینجا چشم‌اندازهایی برای انجام تعاملی سازنده‌تر با توجه به برگزاری دور هفتم مذاکرات وین در روز ۲۹ نوامبر داریم. ما در این نشست خواهان اجرای کامل توافق هسته‌ای خواهیم بود که به طور قطع شامل بازگشت آمریکا به اجرای کامل تعهداتش، از جمله لغو تمام تحریم‌های اعمال‌شده علیه ایران است.

یادداشتی درباره اظهارات حکمتیار که گفته است ایران مانع به رسمیت شناخته شدن دولت طالبان شده است

ملاحظات ایران درباره طالبان

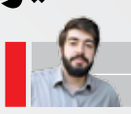

محمدحسین معصوم‌زاده
روزنامه‌نگار

گره کلاف سردرگم وضعیت داخلی افغانستان همچنان باز نشده است؛ وضعیتی که از ۳ ماه پیش با سرنگونی حکومت پیشین افغانستان آغاز شد. شرایط بحرانی فعلی نگرانی‌های بسیار زیادی را برای دیگر کشورها از جمله کشورهای همسایه افغانستان ایجاد کرده است. به همین منظور ابتکارات دیپلماتیک مختلفی مطرح شده تا کشورها به راهبردی مشخص در این باره دست یابند. از مهم‌ترین این ابتکارات می‌توان به نشست کشورهای همسایه افغانستان به علاوه روسیه در تهران اشاره کرد که تاکید بر تشکیل دولت فراگیر در همسایه شرقی ایران از خروجی‌های این نشست بود. حال یکی از رهبران پیشین دوران جهاد افغانستان گفته است جمهوری اسلامی ایران با تلاش‌های خود از به رسمیت شناخته شدن دولت طالبان جلوگیری کرده است.

گلبدین حکمتیار، رهبر حزب اسلامی افغانستان و از رهبران مهم دوران جهاد با شوروی که در حال حاضر ارتباط مساعدی با طالبان دارد، در اظهارنظری بیان کرد: «ایران تلاش می‌کند مانع به رسمیت شناخته شدن حکومت طالبان شود. در حالی که چین، روسیه و پاکستان تمایل داشتند طالبان را به رسمیت بشناسند، ایران برای جلوگیری از این اقدام، نشست تهران را برگزار کرد». خلل بسیاری در این روایت وجود دارد؛ از جمله اینکه نشست تهران دومین دور از نشست همسایگان افغانستان بود. هر چند نشست تهران در سطحی به مراتب بالاتر از نشست مجازی پیشین آن به میزبانی پاکستان برگزار شد اما در همان راستا ارزیابی می‌شود. البته در اینکه جمهوری اسلامی ایران از مبدعان اصلی این ابتکار چندجانبه بوده، جای شک و تردیدی وجود ندارد.

حال باید این سوال را مطرح کرد: جمهوری اسلامی ایران چه ملاحظاتی نسبت به افغانستان و حکومت جدید طالبان دارد و در این راستا چه راهبردهایی را در پیش گرفته است؟

در پاسخ به این سوال باید به ۳ محور اشاره کرد.

۱ توالی سقوط و ظهور خشونت‌بار دولت‌های گوناگون: حکومت جدید طالبان، هفتمین حکومت افغانستان در نیم قرن اخیر است. طی این سال‌ها حکومت در افغانستان توسط گروه‌های مختلف و به طور غیرمسالمت‌آمیز دست به دست شده است. حکومت ظاهر شاه - آخرین شاه افغانستان- سال ۱۹۷۳ با کودتایی به وسیله پسر عمویش داوودخان سقوط کرد و داوود حکومت جمهوری را بنا نهاد. پس از ۵ سال در سال ۱۹۷۸(در بحبوحه انقلاب اسلامی ایران) کمونیست‌ها در کودتایی خونین که به کشته شدن داوودخان و خانواده‌اش انجامید، حکومت وی را سرنگون کردند و حکومت کمونیستی در افغانستان شکل گرفت. پس از آن با ورود نیروهای نظامی شوروی به این کشور، قیام مردمی آغاز شد و نبرد میان مجاهدین و دولت مرکزی به پشتیبانی نیروهای شوروی آغاز شد. حکومت کمونیستی نیز ۱۴سال عمر کرد و توسط مجاهدین در سال ۱۹۹۲ برچیده شد اما این پایان ماجرا نبود و از این تاریخ تا سال ۱۹۹۶ مجاهدین درگیر جنگ داخلی ویرانگر شدند. در این میان تحریک طالبان تکوین یافت و توانست با کنار زدن مجاهدین حکومت مرکزی کابل را به دست گیرد. در حکومت ۵ ساله طالبان نیز درگیری این گروه با ائتلاف شمال ادامه داشت و سال ۲۰۰۱ با ورود آمریکا به افغانستان، حکومت جدیدی به نام جمهوری اسلامی به ریاست‌جمهوری حامد کرزی شروع به کار کرد. این حکومت نیز دوام نیاورد و پس از ۲۰ سال طالبان با تصرف مجدد کابل، امور حکومت را به دست گرفت. ایران از این نابسامانی‌ها ضربات مختلفی خورده است که در ادامه به آن اشاره می‌شود.

۲ افغانستان؛ پناهگاه تروریست‌ها: از نتایج نابسامانی در افغانستان می‌توان به ناامنی‌ها در این کشور و تبدیل شدن همسایه شرقی ایران به مأمن تروریست‌ها اشاره کرد. حتی بسیاری از کارشناسان یکی از عمده‌ترین ریشه‌های تشکیل گروه‌های افراطی را در زمان جهاد افغانستان و فعالیت‌های عربستان سعودی و آمریکا در دهه ۸۰ میلادی می‌دانند که نتایج خود را دهه‌های بعد نشان داد. در زمان حکومت طالبان در دهه ۹۰ بود که با بیعت اسامه بن‌لادن با ملامحمدعمر، رهبر وقت طالبان، افغانستان به پناهگاه القاعده برای انجام عملیات‌های خارجی تبدیل شد. اکنون نیز پس از گذشت ۲ و نیم دهه، تبدیل افغانستان به مأمن تروریست‌های بین‌المللی از جمله داعش، حرکت اسلامی ازبکستان، جنبش اسلامی ترکستان شرقی و گروه‌های متعدد دیگر موجب نگرانی همسایگان این کشور شده است. همچنین یکی از قربانیان اصلی قدرت‌گیری تروریست‌ها، شیعیان هستند که نمونه‌هایی از آن را می‌توان در حمله‌های تروریستی به مساجد شیعیان قندوز و قندهار مشاهده کرد.

۳ بحران انسانی و مهاجرت‌های گسترده: نابسامانی‌های سیاسی، امنیتی و اقتصادی در دهه‌های اخیر، منجر به بروز بحران‌های متعدد شد که نخستین قربانی آن مردم افغانستان بودند. چندین موج مهاجرت، حجم بسیار بالایی از نیروی انسانی این کشور را تلف کرده و به همسایگان آن از جمله ایران نیز هزینه‌های هنگفتی وارد کرد. تخمین‌های غیررسمی، تعداد مهاجران افغانستانی در ایران را ۳ میلیون نفر برآورد می‌کند. پس از تحولات ماه‌های اخیر نیز موج جدید مهاجرتی به سوی مرزهای ایران راه افتاده، به طوری که یک سازمان نروژی حامی مهاجران روز چهارشنبه گذشته اعلام کرد از زمان تشکیل امارت اسلامی به دست طالبان، روزانه ۴ تا ۵ هزار شهروند افغانستان وارد ایران می‌شوند و انتظار می‌رود صدها هزار تن دیگر از اتباع این کشور در زمستان این راه را در پیش گیرند. علاوه بر این با شروع فصل سرما، مشکلات معیشتی و اقتصادی خبر از یک بحران انسانی خطرناک طی ماه‌های آتی می‌دهد.

با توجه به این ۳ محور، جمهوری اسلامی ایران راهبرد اساسی خود را تشکیل حکومت فراگیر متشکل از تمام اقوام و گروه‌ها در افغانستان اعلام کرده است. مشاهده تحولات چند دهه اخیر، ایران را به این نتیجه رسانده که در شرایط خاص افغانستان باید تمام اقوام خود را در قدرت شریک ببیند تا امنیت درون‌زا در این کشور شکل گیرد. با شکل‌گیری امنیت درون‌زا مشکلات امنیتی در داخل و خارج افغانستان تا حد بسیار زیادی برطرف خواهد شد. همچنین تشکیل حکومت فراگیر، اجماع جهانی در به رسمیت شناختن حکومت جدید افغانستان و به تبع آن مبادلات تجاری و سرازیر شدن کمک‌های بین‌المللی را به همراه خواهد داشت که از تعمیق بحران انسانی جلوگیری می‌کند.

ایران در این راستا سعی کرده دولت‌های دیگر را با خود همراه کند. نشست همسایگان افغانستان به‌علاوه روسیه در تهران برای این منظور برگزار شد. در بیانیه پایانی این نشست، تمام کشورها بر تشکیل حکومت فراگیر تاکید کردند که از نقاط عطف این نشست به شمار می‌رود. همچنین در نشست امنیتی دهلی‌نو نیز -که هفته گذشته برگزار شد- بر این موضوع تاکید دوباره شد.

البته برداشت همه طرف‌ها از مفهوم دولت فراگیر یکسان نیست. به‌طور مثال «امیرخان متقی» وزیر خارجه طالبان در این باره اظهار کرد دولت کنونی طالبان متشکل از تمام گروه‌های داخلی و قومیت‌های افغانستان است! به احتمال زیاد برخی دیگر از کشورها نظیر پاکستان نیز این قرائت را قبول دارند. لازم است ایران مسیر فعلی در زمینه دیپلماسی را ادامه دهد تا با ایجاد همگرایی حداکثری در ایجاد دولت فراگیر متشکل از اقوام مختلف، طالبان را مجبور کند به این مساله تن دهد و هزینه به رسمیت شناخته شدن حکومت فعلی بدون ایجاد تغییرات لازم را افزایش دهد.